

Sygn. akt I C 732/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Agnieszka Hreczańska - Cholewa

Protokolant Dorota Nitkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o. o. w L.

przeciwko A. W.

o udzielenie informacji utrzymuje w mocy wyrok zaoczny z dnia 21.09.2012r.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o. o. z siedzibą w L. wniosła o zobowiązanie pozwanego A. W. do udzielenia informacji dotyczących:

a) danych umożliwiających identyfikację działek rolnych (w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych, oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności) wchodzących w skład gospodarstwa rolnego pozwanego, których był on posiadaczem w roku 2009;

b) danych umożliwiających identyfikację działek rolnych (w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych, oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności) wchodzących w skład gospodarstwa rolnego pozwanego, których był on posiadaczem w roku 2010;

c) czy pozwany w roku 2009 korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, czy też z materiału takiego nie korzystał;

d) czy pozwany w roku 2010 korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, czy też z materiału takiego nie korzystał;

e) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w podpunkcie 1c) jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie.

f) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w podpunkcie 1d) jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie.

Ponadto, domagała się zasądzenia kosztów procesu w kwocie 887,00 zł.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że jest organizacją hodowców w rozumieniu przepisów art. 23 - 23c ustawy o ochronie prawnej odmian roślin (Dz.U. z 2003r., nr 137, poz. 1300 ze zm.) i występując z powyższym roszczeniem działa we własnym imieniu i na rzecz zrzeszonych w tej organizacji hodowców:

- (...) Sp. z o. o. z siedzibą w C.nr (...), (...)-(...) K.,
  - (...) Sp. z o. o. z siedzibą w (...)-(...) W., ul. (...),
  - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością— Grupa (...) z siedzibą w S.nr (...), (...)-(...) K.,
  - (...) Sp. z o. o. — Grupa (...) z siedzibą w (...)-(...) S., ul. (...),
  - (...) Sp. z o. o. z siedzibą w K., ul. (...), (...)-(...) P.,
  - (...) Sp. z o. o. z siedzibą w (...)-(...) P., ul. (...),
  - (...) — (...) Sp. z o. o. z siedzibą w (...)-(...) K., ul. (...),
  - (...) Sp. z o. o. z siedzibą w (...)-(...) W., ul. (...),
  - (...) Sp. z o. o. z siedzibą w (...)-(...) T., ul. (...),
  - (...) Sp. z o. o. z siedzibą w (...)-(...) Ł., ul. (...),
  - (...) Sp. z o. o. z siedzibą w (...)-(...) W., ul. (...),
  - (...) Sp. z o. o. z siedzibą w (...)-(...) W., ul. (...).
- (...) z siedzibą w B. C. – L. – (...) S. – B. – Francja,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. ul. (...),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w S.nr (...),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą we W., ul. (...).

Wskazała, że wystąpiła do pozwanego na podstawie art. 23 a ust 1-4 ustawy o ochronie prawnej odmian roślin z wnioskiem o udzielenie pisemnych informacji dotyczących wykorzystania przez niego materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego. Wnioskowała do pozwanego o udzielenie tych informacji obejmujących rok 2009 i 2010. Pozwany nie udzielił jednak żądanej informacji nawet po ponagleniach.

Podkreśliła, że obowiązek udzielenia żądanej informacji wynika z przepisu art. 23 a ust 4 ustawy o ochronie prawnej odmian roślin. Zgodnie z jego treścią pozwany jako posiadacz gruntów rolnych zobowiązany jest na wniosek hodowcy lub organizacji hodowców (jakim jest strona powodowa) udzielić na piśmie informacji:

- danych umożliwiających identyfikację działek rolnych, w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego posiadacza gruntów rolnych;
- złożyć oświadczenie o wykorzystaniu bądź niewykorzystaniu materiału ze zbioru odmian chronionych wyłącznym prawem, jako materiału siewnego wraz z podaniem nazw odmian, w stosunku do których wyłączne prawo posiada hodowca (lub hodowcy reprezentowani przez ich organizację);
- o ilości materiału ze zbioru odmian chronionych wyłącznym prawem, wykorzystanego jako materiał siewny;

- imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby przetwórcy, który wykonał dla posiadacza gruntów rolnych usługę przygotowania do rozmnażania materiału ze zbioru, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1, na materiał siewny;
- imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu, od którego posiadacz gruntów rolnych nabył kwalifikowany materiał siewny odmiany lub odmian, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, wraz ze wskazaniem ilości tego materiału.

Podkreśliła, że strony nie zawarły żadnej umowy odmiennie ustalającej ich obowiązki. Ponadto, podkreśliła, że fakt przysługiwania zrzeszonym hodowcom wyłącznego prawa do odmian objętych wnioskiem o udzielenie informacji ma charakter notoryjny, a lista odmian chronionych wyłącznym prawem wraz ze wskazaniem ich hodowców (podmiotów uprawnionych z tytułu wyłącznego prawa) publikowana jest w jawnym rejestrze przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w S.w formie dokumentu urzędowego – Diariusza Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych nr (...), nr (...), nr (...).

W związku z tym, że pozwany nie wywiązał się ze swojego obowiązku i nie udzielił na rzecz powoda wymaganych informacji wytoczenie niniejszego powództwa stało się konieczne i zasadne.

Wyrokiem zaocznym z dnia 21 września 2012r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu zobowiązał pozwanego A. W.do udzielenia stronie powodowej (...) Sp. z o. o.w L.następujących informacji:

a) danych umożliwiających identyfikację działek rolnych (w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych, oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności) wchodzących w skład gospodarstwa rolnego pozwanego, których był on posiadaczem w roku 2009;

b) danych umożliwiających identyfikację działek rolnych (w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych, oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności) wchodzących w skład gospodarstwa rolnego pozwanego, których był on posiadaczem w roku 2010;

c) czy pozwany w roku 2009 korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, czy też z materiału takiego nie korzystał;

d) czy pozwany w roku 2010 korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, czy też z materiału takiego nie korzystał;

e) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w punkcie I podpunkcie c wyroku jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie;

f) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w punkcie I podpunkcie d wyroku jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie.

Ponadto, zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 887 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i wyrokowi w tym punkcie nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że po stronie powodowej nie istnieje legitymacja procesowa czynna. Strona powodowa nie wykazała bowiem, że jest uprawniona do występowania w imieniu hodowców w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 czerwca 2003r. o ochronie prawnej odmian roślin, w szczególności, że posiada status organizacji hodowców odmian

roślin oraz, że jest umocowana do występowania z przedmiotowym żądaniem w interesie konkretnych hodowców. Tezę taką zawiera wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 maja 2012r., I Aca 159/12.

Podniósł również, że w przypadku uwzględnienia żądania pozwu jednocześnie powinny być uwzględnione koszty sporządzenia raportu w kwocie około 2 000 zł.

Dodał, że podmioty, u których się zaopatruje przekazują stronie powodowej informacje w zakresie wyznaczonym wyrokiem zaocznym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o. o. z siedzibą w L. jest organizacją hodowców roślin. W 2009 r. byli w niej zrzeszeni następujący hodowcy:

- 1) D.” (...) sp. z o.o. z siedziba w C.,
- 2) (...) Rolniczych – (...),
- 3) (...) sp. z o.o. Grupa (...) z siedziba w S.,
- 4) (...) sp. z o.o. Grupa (...) z siedzibą w S.,
- 5) (...) sp. z o.o. w S.,
- 6) (...) sp. z o.o. .z siedzibą w K.,
- 7) (...) sp. z o.o. z siedzibą w T.,
- 8) (...) (...) sp z o.o. z siedziba w W.,
- 9) (...) sp. z o.o. z siedzibą P.,
- 10) (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.,
- 11) (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł.,
- 12) (...) sp. z o.o. z siedziba w W.,
- 13) (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.,
- 14) (...) sp. z o.o. z siedzibą w W..

W roku 2010 r. byli w niej zrzeszeni następujący hodowcy:

- 1) D.” (...) sp. z o.o. z siedziba w C.,
- 2) (...) sp. z o.o. Grupa (...) z siedziba w S.,
- 3) (...) sp. z o.o. Grupa (...) z siedzibą w S.,
- 4) (...) sp. z o.o. .z siedzibą w K.,
- 5) (...) sp. z o.o. z siedzibą w T.,
- 6) (...) (...) sp z o.o. z siedziba w W.,
- 7) (...) sp. z o.o. z siedzibą P.,

- 8) (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.,
- 9) (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł.,
- 10) (...) sp. z o.o. z siedziba w W.,
- 11) (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.,
- 12) (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.,
- 13) (...)spółka europejska z siedzibą w B.C.-L.(Francja).

Zrzeszeni hodowcy udzielili stronie powodowej – na podstawie przepisów art. 3 ust 2 Rozporządzenia Komisji (WE) nr (...)ustanawiającego przepisy wykonawcze w zakresie odstępstwa rolnego przewidzianego w art. 14 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr (...) w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin oraz na podstawie przepisów art. 23-23c ustawy z dnia 26.06.2003r o ochronie prawnej odmian roślin – pełnomocnictwa do podejmowania wszelkich czynności związanych z realizowaniem uprawnień wynikających z instytucji odstępstwa rolnego, a w szczególności do: występowania do posiadaczy gruntów rolnych (rolników) z wnioskami o udzielenie informacji o zakresie wykorzystywania przez nich materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego; zbierania od posiadaczy gruntów rolnych (rolników) informacji o zakresie wykorzystywania przez nich materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego; przeprowadzania kontroli zgodności informacji udzielanych przez posiadaczy gruntów rolnych (rolników) o zakresie wykorzystywania przez nich materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego ze stanem faktycznym.

(**dowód:** wypis z KRS k. 23-26, lista współników k. 11, 12, diariusz COBORU2009 k. 66-84, diariusz COBORU2010 k. 85-105, pełnomocnictwa k. 127, 133, 137, 145, 149, 154, 162, 170, 174, 186, 191, 196, 200, 203);

Strona powodowa działając w oparciu o pełnomocnictwa udzielone przez zrzeszonych w spółce hodowców, skierowała do pozwanego w dniu 25 czerwca 2010 r. dwa osobne wnioski o udzielenie pisemnej informacji dotyczącej wykorzystania przez pozwanego materiału ze zbioru odmian chronionych jako materiału siewnego za rok 2009 oraz za rok 2010. Do wniosków strona powodowa załączyła formularze służące udzieleniu informacji oraz dokumenty: „(...)” dotyczące 2009 i 2010 r.

W związku z tym, że pozwany nie udzielił odpowiedzi na przesłane mu wnioski, powódka pismem z dnia 16.11.2011 r. zatytułowanym „Ponaglenie” wezwała ponownie pozwanego do udzielenia informacji.

Pozwany nie uczynił zadość temu obowiązkowi.

(**dowód:** wniosek o udzielenie informacji za rok 2009 wraz z załącznikami k.13-15, wniosek o udzielenie informacji za rok 2010 wraz z załącznikami k.16-21, ponaglenie z dnia 16.11.2011 r. k. 22)

Pozwany A. W. posiada użytki rolne o pow. powyżej 25 ha, które obsiewał pszenicą ozimą i kukurydzą, a do tego celu używał materiału siewnego kategorii elitarnych lub kwalifikowanych.

(okoliczność bezsporna)

Hodowcom zrzeszonym w organizacji strony powodowej przysługuje wyłączne prawo do hodowli odmian roślin, które zostały wymienione w załączniku do wniosku kierowanego do pozwanego. Lista odmian chronionych wyłącznym prawem wraz ze wskazaniem ich hodowców - podmiotów uprawnionych z tytułu wyłącznego prawa publikowane w jawnym rejestrze publicznym (księga wyłącznego prawa) przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych S..

(**dowód**: diariusz COBORU2009 k. 66-84, diariusz COBORU2010 k. 85-105).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego w sprawie Sąd oparł się na niekwestionowanych przez strony w toku postępowania dowodach w postaci dokumentów, a to odpisu z KRS, listy współników w 2009 oraz w 2010 roku, diariusza COBORU za rok 2009 oraz 2010, wniosków o udzielenie informacji za rok 2009 oraz 2010 wraz z załącznikami.

Strona powodowa, działając w imieniu własnym i na rzecz zrzeszonych w jego organizacji hodowców, wystąpiła do pozwanego o udzielenie pisemnej informacji dotyczących wykorzystania przez niego materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego.

Żądanie pozwu znajdowało podstawę w przepisie art. 23a ust. 1-4 ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz.U. nr 137 poz. 1300 ze zm.), zgodnie z treścią którego posiadacz gruntów rolnych (z wyłączeniem posiadacza gruntów rolnych określonego w art. 23 ust. 3) albo organizacja reprezentująca posiadaczy gruntów rolnych są obowiązani do przekazywania hodowcom albo organizacjom hodowców, na ich wniosek, pisemnej informacji dotyczącej wykorzystania materiału ze zbioru odmiany chronionej wyłącznym prawem, jako materiału siewnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku. Ust. 4 cytowanego artykułu określa sposób i zakres udzielania tej informacji w sytuacji, gdy strony w umowie nie określiły odmiennie swoich obowiązków, stanowiąc, że informacja powinna zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby posiadacza gruntów rolnych;
- 2) dane umożliwiające identyfikację działek rolnych, w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego posiadacza gruntów rolnych;
- 3) oświadczenie posiadacza gruntów rolnych o wykorzystaniu bądź niewykorzystaniu materiału ze zbioru, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy, jako materiału siewnego wraz z podaniem nazw odmian, w stosunku do których wyłączne prawo posiada hodowca;
- 4) wskazanie ilości materiału ze zbioru, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy, wykorzystanego jako materiał siewny oraz wielkości powierzchni gruntów rolnych, na której materiał ten został użyty;
- 5) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby przetwórcy, który wykonał dla posiadacza gruntów rolnych usługę przygotowania do rozmnażania materiału ze zbioru, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy, na materiał siewny;
- 6) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu, od którego posiadacz gruntów rolnych nabył kwalifikowany materiał siewny odmiany lub odmian, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy, wraz ze wskazaniem ilości tego materiału.

W pierwszej kolejności wskazać należało, że - wbrew zarzutom pozwanego - stronie powodowej (...) Sp. z o. o. w L.- przysługiwała w niniejszym postępowaniu legitymacja do żądania od pozwanego informacji, o której mowa w art. 23 a ustawy (legitymacja procesowa czynna). Cytowany powyżej przepis art. 23a ust. 1 stanowi, że uprawnionym do żądania w/w informacji dotyczącej wykorzystania materiału ze zbioru jest również organizacja hodowców. Taki status niewątpliwie posiada powodowa spółka, zrzeszająca hodowców, którym przysługują wyłączne prawa do hodowli odmian roślin wymienionych we wniosku kierowanym do pozwanego. Łączna analiza zgromadzonych w sprawie dokumentów, a w szczególności dokumentu w postaci Diariusza Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych S.za rok 2009 i 2010 (k. 66-84, k. 85-105) oraz (...) (załącznik do wniosku o udzielenie informacji za

rok 2009 – k. 15 - oraz za rok 2010 – k. 18) pozwalała bowiem na ustalenie podmiotów będących hodowcami wymienionych w załączniku odmian roślin chronionych wyłącznym prawem. Dla przykładu: D.” (...) sp. z o.o. z siedzibą w C.(Diariusz COBORU za rok 2009 k. 71 i 80 oraz 90 i 102) jest hodowcą pszenicy (...) (wymienionej pod poz. 81 wykazu k. 15, k. 18), (...) sp. z o.o. w K.(Diariusz COBORU za rok 2009 k. 71 i 81 oraz 91 i 102) jest hodowcą pszenicy (...) (wymienionej pod poz. 115 wykazu k. 15, k. 18). Jak z kolei wynikało listy współników powodowej spółki za rok 2009 i 2010 (k. 11, 12), hodowcy wymienionych odmian roślin chronionych wyłącznym prawem byli we wskazanych okresach udziałowcami powodowej spółki. Dodatkowo, podkreślenia wymagało, że strona powodowa dysponowała pełnomocnictwami udzielonymi przez spółki będące hodowcami odmian chronionych wyłącznym prawem.

Wobec powyższego, stronie powodowej przysługiwało przeciwko pozwanemu, będącemu posiadaczem gruntów rolnych o powierzchni powyżej 25 ha, na których prowadzi uprawę roślin, żądanie udzielenia informacji w zakresie wykorzystania przez niego w roku 2009 i 2010 materiału ze zbioru odmian roślin chronionych. Od udzielenia tych informacji dotychczas pozwany się bowiem uchylał. Przy czym, z uwagi na fakt, iż strony nie były związane żadną umową w tym względzie, zakres udzielanej informacji określony został w art. 23a ust 4 ustawy o ochronie prawnej odmian roślin.

Uwzględniając powyższe okoliczności, Sąd uznał żądanie powoda za zasadne i utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 21 września 2012 r. (art. 347 k.p.c.).

W związku z podniesionym przez pozwanego zarzutem powinności pokrycia przez stronę powodową kosztów sporządzenia żadanego raportu należy wskazać, że takie stanowisko nie znajduje potwierdzenia w treści przepisów powołanej wyżej ustawy. Ustawodawca w szczególności nie uzależnia złożenia informacji, o których mowa w art. 23 od pokrycia przez stronę powodową kosztów związanych z jej przygotowaniem. Ponadto, pozwany prowadzący zawodowo działalność rolniczą, w której wykorzystuje do zasiewu odmiany chronione wyłącznym prawem innych hodowców winien w ramach kosztów związanych z prowadzeniem tej działalności uwzględnić także te związane z obowiązkiem udzielenia żądanych przez stronę powodową informacji.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 347 k.p.c., utrzymano mocy wyrok zaoczny z dnia 21.09.2012 r.

Orzeczeni o kosztach w wyroku zaocznym wydano na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z par. 10 ust. 1 pkt. 18 w zw. z par. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...). (Dz. U. 163, poz. 1349).